

А. О. Ларін

Малишев В'ячеслав Олександрович

МАЛИШЕВ В'ячеслав Олександрович (03(16). 12. 1902, м. Усть-Сисольськ Вологод. губ., нині Сиктивкар, Респ. Комі, РФ – 20. 02. 1957, Москва) – радянський діяч. Генерал-полковник інж.-тех. служби (1945). Герой Соц. Праці (1944). Сталінська премія (двічі, закриті нагородження). Державні нагороди СРСР. Від 1924 працював пом. машиніста і машиністом на залізниці. Закін. Моск. вище тех. училище ім. М. Баумана (1934). Відтоді – конструктор, заст. нач. особл. сектору КБ, заст. гол. конструктора заводу, заст. нач. і нач. дизел. цеху, гол. інж., дир. Коломен. заводу ім. В. Куйбишева (РФ). 1939–40 – нар. комісар важкого машинобудування СРСР; 1940–44 – заступник голови РНК СРСР і голова Ради з машинобудування при РНК СРСР; одночасно 1940–41 – нарком середнього машинобудування СРСР (сприяв прийняттю на озброєння нових танків, зокрема Т-34 і КВ); 1941–42 і 1943–45 – нарком танк. промисловості СРСР. Під його керівництвом наркомат танк. промисловості СРСР забезпечив високий рівень технологій і організації виробництва, що дозволило у роки війни дати фронту 95 252 танки і самохідні артилер. установки (набагато більше, ніж пром-сть Німеччини разом із окупов. країнами Європи). Від 1945 – міністр транспорт. машинобудування, від 1950 – суднобуд. промисловості, у березні–червні 1953 – транспорт. і важкого машинобудування, від червня 1953 – серед. машинобудування СРСР; водночас 1947–53 і 1953–56 – заступник голови РМ СРСР; від 1948 – голова Держ. комітету РМ СРСР із впровадження передової техніки у нар. госп-во, від 1955 – голова Держ. комітету РМ СРСР з нової техніки. Був пов'язаний із розробленням ракет. і косміч. техніки. Помер від променевої хвороби через 4 р. після відвідування полігона, на якому проводилися випробування першої рад. термоядер. бомби. Ім'ям М. названо Харків. завод транспорт. машинобудування, що виробляє танки (встановлено погруддя), а також вулиці у Москві,

рідному місті (встановлено пам'ятник), Коломні, м. Копейськ (побл. Челябінська), Великі Луки (усі – РФ). Прах М. розміщено у Кремлів. стіні на Красній площі.

Рекомендована література

1. Абрамов А. С. У Кремлевской стены. Москва, 1974;
2. ХПЗ – Завод имени Малышева. 1895–1995: Краткая история развития. Х., 1995.

Бібліографічний опис:

Малишев В'ячеслав Олександрович / А. О. Ларін // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-63077>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).